

Internetvrienden

Leerdoelen

- Je weet dat internet en social media leuke en minder leuke kanten hebben
- Je leert hoe jij internet en social media op een leuke en veilige manier kunt gebruiken
- Je leert elkaar tips te geven om mediawijs met social media en internet om te gaan
- Je leert aan wie je hulp kunt vragen als het online mis gaat

Inleiding

Iedereen is tegenwoordig online. Via internet of mobiele telefoon kun je leuke berichtjes, foto's en video's sturen naar mensen die je kent. Je kunt ook nieuwe vrienden maken, samen muziek luisteren en je eigen 'style' laten zien. Vandaag gaan we kijken wat je online allemaal kunt, wat leuk is, wat minder leuk is en hoe je veilig met internet en social media om kunt gaan.

Opdracht 1: Wat doe jij online?

Benodigdheden

- Filmpje 'Wat wil ik': <https://schooltv.nl/video/schooltv-weekjournaal-liefdesplein-wat-wil-ik/#q=liefdesplein>

Stel dat iemand jou online verkering vraagt?

- Wat zou je dan doen?
- Zou de situatie anders zijn als je deze persoon in werkelijkheid niet kent?
- Zou de situaties anders zijn als de ander veel ouder is dan jij?

Beantwoord de volgende vragen. Wanneer is het niet meer leuk? Wat zou jou online een onprettig gevoel geven? Vink de antwoorden aan.

Als iemand je telefoonnummer vraagt	Als iemand je voor de webcam wil zien	Als iemand je een foto stuurt
☐	☐	☐
Als iemand een afspraakje met je wil maken	Als iemand jou een naaktfoto stuurt	Als iemand je vraagt om iets bloots te laten zien
☐	☐	☐

Opdracht 2: Tips & tricks

Benodigheden

- Werkblad 'Tips & tricks'

Lees het werkblad tips & tricks. Welke tips & tricks kan jij zelf nog bedenken? Bespreek deze met een van jouw ouders of ander volwassene in jouw omgeving. Misschien hebben zij ook nog tips & tricks waar jij nog niet aan had gedacht. Maak samen ook afspraken over hoe je omgaat met online zijn.

Opdracht 3: Poster

Benodigheden

- Groot vel papier
- Knutselpullen

Maak een poster met daarop alle regels, tips en afspraken die je geleerd hebt en thuis gemaakt hebt over veilig internetten. **Tip:** hang hem op, zodat je de poster als geheugensteun kunt gebruiken tijdens het online zijn.

Afronding

Het is leuk om online (facebook, twitter, whatsapp, snapchat, Tiktok) berichten, foto's en video's te sturen naar mensen die je kent. Je kunt samen muziek delen en laten zien wie je bent en waar jij van houdt. Bedenk hierbij, dat veel mensen dit kunnen zien, dus ook mensen die jij niet kent. Door te weten hoe je op een veilige manier gebruikt kunt maken van het internet, kun jij met plezier online zijn zonder in situaties terecht te komen die niet veilig zijn. En zonder dat mensen dingen van jou zien die privé zijn. Mocht het ooit zo zijn, dat er op het internet iets gebeurt wat voor jou niet prettig voelt of over jouw grens is gegaan, vertel dit dan altijd aan een volwassene die je vertrouwt (ouders, leraar). Door dit te vertellen, kan de ander jou namelijk helpen.

Je kunt hiervoor ook bij de Kindertelefoon terecht. Daar kun je anoniem bellen (0800-0432) of chatten (www.kindertelefoon.nl).

Boeken, filmpjes en websites die aansluiten bij deze les:

#Selfie Caja Cazemier, Ploegsma, 2015

Like me! Caja Cazemier, WPG, 2016

Treiterkoppen, achtbanen en cupcakes. Carolien Kruijs, Boekenbent, 2013

Treiterkoppen, smartphones en poolparty's. Carolien Kruijs, Boekenbent, 2014

Your Choice: Hot or Not? Carry Slee, 2008

Webcams, vriendjes en andere r@mpen. Marlies Slegers, Kluitman, 2010

Wraak. Daniëlle Bakhuis, Ploegsma, 2011

Dokter Corrie aflevering 'Internet': <https://schooltv.nl/video/de-dokter-corrie-show-internet/#q=>

Tip 1: Foto's en filmpjes

Je wilt natuurlijk een leuke profielfoto, maar deze kun je niet afschermen. Andere mensen kunnen jouw profielfoto, maar ook je gewone foto's downloaden, bewaren en versturen. Zelfs als jij de foto's later van je pagina afhaalt, kunnen anderen ze nog steeds hebben. Als een vriend op Facebook jouw foto 'liked,' kunnen al zijn vrienden die foto ook zien, downloaden, bewaren en versturen. Bedenk dus voordat je foto's of filmpjes online plaatst:

- Wil ik dat anderen me zo zien?
- Zou ik het vervelend vinden als anderen deze foto zouden delen, doorsturen of opslaan?
- Wat kan er in het ergste geval gebeuren met deze foto/ dit filmpje?

Vraag toestemming als je foto's van anderen plaatst, want misschien willen zij niet dat die foto met anderen gedeeld wordt. Je kunt je ouders ook vragen om af en toe met je mee te kijken en ze te laten helpen met het selecteren van foto's. Het is belangrijk om te weten dat het versturen van blootfoto's of blootfilmpjes van anderen, zonder toestemming, strafbaar is.

Tip 2: Chatten

Het kan erg leuk zijn om via internet nieuwe mensen te ontmoeten en daar is ook niets mis mee, zolang het leuk is. Bedenk wel vooraf, dat als je iemand toevoegt als vriend hij of zij ook al jouw berichten, foto's en filmpjes kan zien. Je geeft hem of haar toegang tot jouw online profiel. Er zijn online ook mensen die zich anders voordoen, zoals cyberlokkers. Zij gaan speciaal naar chatrooms om vrienden te maken, terwijl zij slechte bedoelingen hebben. Ze proberen je bijvoorbeeld iets te laten doen of 'zeggen' wat je eigenlijk niet wilt. Daarmee willen ze je onder druk zetten of chanteren. Dit kun je zo voorkomen:

- Geef nooit persoonlijke gegevens (adres, telefoonnummer, email) aan andere chatters.
- Deel geen persoonlijke informatie (wanneer ga je op vakantie).
- Zodra iemand jou een ongemakkelijk gevoel geeft of je online iets vraagt wat jij niet wilt: doe het niet! Wees altijd voorzichtig met het delen van persoonlijke verhalen met mensen die je niet (goed) kent. Het is minder erg dat iemand weet dat jij van dansen houdt, dan dat hij/zij weet in welke straat je woont. Als iemand je online echt ongemakkelijk laat voelen, klik je meteen weg en vertel je het je ouders.

Tip 3: Webcam

Ook 'cammen' met mensen kan erg leuk zijn. Bedenk je wel, dat alles wat je zegt en doet voor een webcam opgenomen en gedeeld kan worden met anderen. Wees dus voorzichtig en cam bij voorkeur niet met mensen die je niet (goed) kent. Als je toch camt met iemand die je in het echt nog nooit gezien hebt:

- Deel geen persoonlijke informatie.
- Doe geen dingen waar jij je ongemakkelijk bij voelt.
- Klik weg als de ander dingen doet waar jij je ongemakkelijk bij voelt.
- Vertel het je ouders als er iets vervelends is gebeurd.

Tip 4: Profiel afschermen

Scherf je profiel goed af door bijvoorbeeld op Facebook via 'Home > Privacy settings > Control your default privacy' aan te geven wie wat mag zien. Daarnaast kun je via 'Blocked people and apps' vrienden 'blocken' als je dat zou willen. Als er een foto is geplaatst of gedeeld via Facebook door

anderen van jou, vraag je vrienden dan deze te verwijderen. Je kunt ook Facebook een berichtje sturen via meldknop.nl. Facebook verwijdert blootfoto's of -filmpjes.

Tip 5: Snapchat, Instagram en Facebook

Op Snapchat, Instagram en Facebook kun je foto's, video's en verhalen (stories) delen. Stories zijn foto's die je aan je hele vriendenlijst kunt sturen en die 24 uur blijven staan. Iedere keer als je een foto toevoegt, wordt als het ware je eigen 'verhaal' gemaakt.

Mocht je op Instagram of Facebook zitten, dan is het goed om zoals hierboven beschreven staat je profiel af te schermen, zodat alles wat je post alleen door je vrienden gezien kan worden.

Bedenk ook, dat bij snapchat een foto die je stuurt weliswaar na 10 seconden verdwijnt. Het is echter altijd mogelijk om een foto te maken via een screenshot en deze op je telefoon op te slaan. Als zender van de foto krijg je hiervan wel een melding, maar dan heeft iemand de foto dus al wel gemaakt.